

IZLOŽBA SLIKA I GRAFIKA

CARNEVAL

**Ana
Nešić**

**Rajko
Kovačević**

KULTURNI CENTAR JAGODINA

27.XI - 12.XII

KARNEVAL U VENECIJI

IZLOŽBA GRAFIKA RAJKA KOVAČEVIĆA

GOST IZLOŽBE ANA NEŠIĆ - PASTELI

Lepota, ženstvenost, erotika i romantika, teme su koje konstantno privlače pažnju poznatog beogradskog umetnika, akademskog grafičara, Rajka Kovačevića. Stoga mu - nije zameriti zbog ove poetske zanesenosti lepotom, jer upravo nam ona sve više nedostaje u mnogim aspektima naših života...Rajko Kovačević je predani i vredni poklonik i znalac umetničkih veština, od onih zanatski zahtevnih, kakva je disciplina umetničke grafike, do drugih medija umetničkog izražavanja. Veran postupku duboke štampe i kombinovanoj tehnici gde će ukrstiti bakropis i akvatintu, insistirajući na nekim svojim malim osobenostima i tajnama zanata, ovaj vrstan crtač, pokazaće to svoje umeće podjednako u grafičkim listovima, ali i u brojnim ilustracijama, vinjetama, za koje je, svojevremeno, dobio neke od prestižnih nagrada...

Sa delom i likom umetnika, grafičara, Rajka Kovačevića, nismo se dugo sretali i zato nas, ova izložba u Jagodini raduje, jer je prilika za ponovni susret prijatelja i umetnika koji će nas obradovati svojim grafičkim listovima, inspirisanim karnevalom u Veneciji. Izabrana tema ne začuđuje. Rajko je hedonista, šarmer i poeta a igra je deo autentičnog bića umetnika.

Neizbežna privlačnost Venecije, tajnoviti velovi istorijskih naslaga drevnog grada, plene decenijama. Kulturno mesto ljubavnih parova, svetskih putnika, bonvivana, mondena, ali i najsofistiranijih kurtizana, mami i danas neprolaznom i jakom inspiracijom umetnike. Ova fešta sa tradicijom prerusavanja, izradom čudesnih i skupih kostima, najmaštovitijih maski, sve u nameri da se jedno vreme bude neko sasvim drugi, da se slobodno iskaže misao, volja, eros ili samo uživa u igri, stotinama godina daje jedinstven i neodoljiv pečat gradu... Umetnik, Rajko Kovačević želi da pronikne u tu lascivnost, upustivši se u igru prerusavanja i koloplet uzavrelih dešavanja pod maskama...

Suptilnom linijom pre svega, ali i delikatnim, diskretnim koloritom, on će nam ispričati priču o ljubomori i nežnosti, seti i prijateljstvu i onoj specifičnoj tuzi arlekina...Opisujući imaginarne likove karnevalskih povorki ili deo atmosfere u kovitlacu muzike, figura i pogleda, umetnik će nam puno reći o sebi, o svojoj prirodi, i reklo bi se, toplom srcu. Najupečatljiviji utisak sa njegovih grafičkih listova izazvaće nežna, senzibilna linija koja opisuje omiljene ženske likove, lepe dame velikih očiju....

Grafičkim listovima Rajka Kovačevića pridružiće se slike u pastelu, sa istom tematikom karnevala, mlade Ane Nešić, gošće izložbe. Fascinacija karnevalskom atmosferom, raskošnim kostimima i bogatstvom upotrebljenih materijala ali i romantični susreti, učinili su svoje...

Iako reci jedne poznate pesme kažu da «Život je karneval», on to zapravo nije. Otuda i ta iskonska potreba čoveka za igrom, čarolijom, begom iz onoga što jesmo ili nismo, makar na kratko, makar kroz sliku... Izložba Rajka Kovačevića i njegove gošće to i potvrđuje.

Ivona Rajačić Barandovski, istoričar umetnosti

SLIČAN SENZIBILITET RAZLIČITIH TEHNIKA

Mogu li dve različite slikarske tehnike biti komplementarne, mogu li jedna drugu obogaćivati, dopunjavati, nadograđivati! Jasno je da se radi o retoričkom pitanju, a izložba akademskog slikara-grafičara Rajka Kovačevića i slikarke Ane Nešić samo potvrđuje da naizgled nespojive slikarske tehnike mogu delovati kao celina. Ne samo tematski, nego i emotivno, koloritno, skladno u međusobnom odnosu i u odnosu između subjekta i materije.

Predstavnik poznate beogradske grafičke škole Rajko Kovačević, držeći se starih, pa i drevnih tehnika (suva igla, bakropis), posle jedne faze u kojoj se bavio prevashodno ženskim portretom, dovodi u ovom ciklusu vezanom inspirativno za čuveni venecijanski karneval grafičku sliku do prave slikarske grafike, do likovnog izraza koji nije prevashodno svojstven grafici, već klasičnom slikarstvu, odnosno crtežu. Očigledno umetničko nadahnuće i oduševljenje temom karnevalske slobode i prerusavanja, prividnog stvaranja drugog identiteta, doprinosi da Rajko Kovačević stvara sliku koja gubi ponešto od klasične grafike i dobija na minucioznosti klasičnog crteža i na prozračnosti i lepršavosti akvarela.

U vreme agresivnog i sveopšteg prisustva računarske grafike, Rajko Kovačević nam na najbolji način dokazuje da je računar ipak mašina, a da su ljudski duh, invencija i umeće i dalje nedokučivi predeli ljudskog uma koje nove tehnologije ne mogu ne samo potisnuti, nego ih ne mogu ni dostići, bar kada je u pitanju kreativnost.

U takvu vizuru skoro sasvim prirodno, ali za posmatrača neočekivano, uklapaju se slike Ane Nešić. Njeni pasteli, koji, bar prema laičkom mišljenju, ne bi trebalo da se odlikuju prelamanjem svetlosti, sadrže i prelamanje svetlosti, i intenzivne pastelne boje bogatog kolorita, bogatih oblika i vibracija. Njene maske ili oslikavanja lica ne zaostaju za maštovitim maskama venecijanskih karnevalskih majstora koji se time bave decenijama, koristeći viševekovno nasleđe. Ako u vreme karnevala svratite u Veneciju, ne morate imati pripremljen kostim i masku. Iskusni karnevalski slikari oslikaće vam lice i dobićete sasvim drugačiji izgled i identitet.

Oslikavanje lica i karnevalskih maski Ana Nešić obavlja sa manje iskustva i rutine od venecijanskih majstora zanata, ali zato sa više emocija i izražajnosti. Kao i kod grafika Rajka Kovačevića, i ovde se ogledaju ljubav, strast, razočaranja, zanos, lepota unutarnjeg osećanja drugačijeg, oslobođenog ega. Tako jednu od najpoznatijih, ne tako starih, suvih tehnika, Ana Nešić dovodi do likovnog izražaja bliskog ulju na platnu i, čak, bliskog hiper-realizmu (u kompoziciji kostimirane devojkice i mladića, na primer). Zato se slike Rajka Kovačevića i Ane Nešić mogu smatrati poetizovanom, emocijama prožetom inkarnacijom, ili prezentacijom i nadgradnjom venecijanskog karnevala koji je vekovima isti, a poslednjih godina se, zarad turizma i sveprisutnog profita, pretvara u raznorodnu, raznim sadržajima prenatrpanu manifestaciju.

Izložba Rajka Kovačevića i Ane Nešić vraća festival njegovim izvoristima i njegovim počecima. Jer, karneval nije bio u svojim korenima turistička manifestacija, nego manifestacija koja je oslobađala duh i maštu stanovnika Venecije, koja je slavila pravo svake ličnosti na slobodu i izražavanje svog pravog, ili svog drugog ja, što se u strogoj Mletačkoj republici nekada nije moglo - osim ispod maske koja je i najskromnije vlasnike oslobađala stega i zakona i davala im hrabrost da bar u vreme karnevala budu rasklašni, poročni, slobodni telom i duhom.

Ako bih, kao pisac, pokušao da pronadjem neku paralelu između književnosti i slikarstva, onda bi se Rajkove slike-grafike mogle porediti sa sonetima, koji su takodje stara forma sa strogo definisanim obicima i sredstvima izražavanja, ali zato i najminucioznija i najzahtevnija kada je umetnički "zanat" u pitanju. Pasteli Ane Nešić, mada deluju naglašenije i snažnije, već i po zakonitostima tehnike pastela, ipak bi se mogli porediti sa slobodnije rimovanim katrenima, gde umesto rime ima i anafora i epifora. U svakom slučaju - sa lirikom većeg intenziteta i veće versifikacijske slobode.

Zajedno, ove slike čine celinu, međusobno se prožimajući i dopunjujući, čineći da nam bar na trenutak, dok ih razgledamo, budu ono što je Ežen Delakroa smatrao da likovne umetnosti treba da budu: praznik za oči.

Slobodan Žikić, književnik

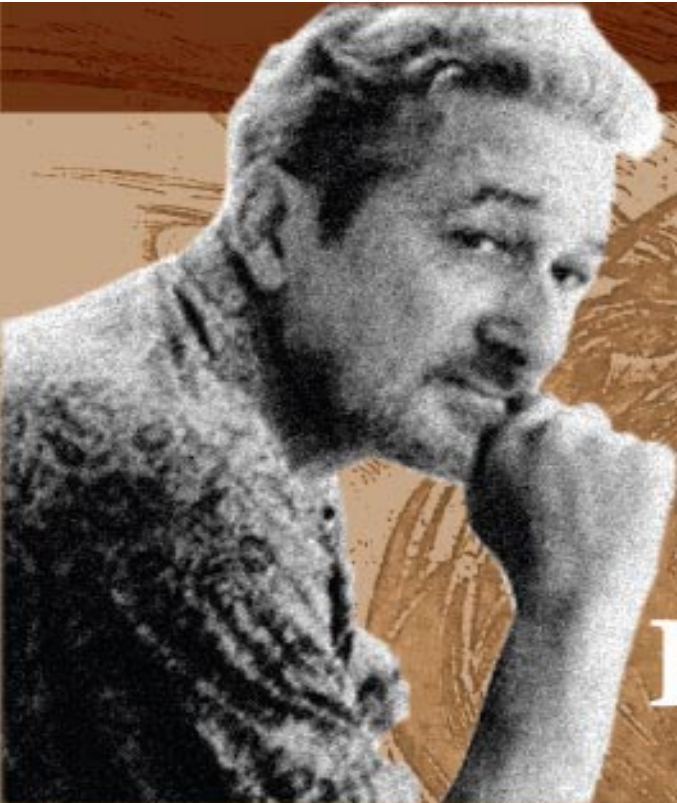

Raj Kovačević

Rođen u Beogradu 1953. Diplomirao na Fakultetu primenjenih umetnosti 1977. odsek grafika u klasi prof. Bogdana Kršića i prof. Božidara Džmerkovića.
Od 1978. član ULUS-a i ULUPUDS-a.
Od 1978, priznat status slobodnog umetnika.

Adresa: 11000 Beograd, Skender Begova 1
Web: www.arte.rs

KOLEKTIVNE IZLOŽBE:

Izlagao na oko 100 kolektivnih izložbi.

SAMOSTALNE IZLOŽBE:

- 1979 - Beograd
- 1980 - Beograd
- 1985 - Pula - Premantura
- 1986 - Pula - Premantura
- 1987 - Udine (Italija)
- Beograd
- Pula - Premantura
- Slavonski Brod
- Beograd
- 1988 - Beograd
- Pula Premantura
- Udine (Italija)
- Smederevska Palanka
- Smederevo
- Novi Sad
- 1989 - Novi Sad
- Beograd
- 1994 - Pančevo
- 1995 - Beograd
- 1998 - Jagodina
- 2008 - Jagodina

NAGRADE:

- 1975 - Zlatno pero Beograda '75. - debitantska
- 1976 - Neven - sa grupom autora
- 1978 - Otkupna nagrada ULUS-a na izložbi novoprimitljenih članova

Učesnik grafičke kolonije u Smederevu „Grafika '88“.
Poklon grafika za muzej u Jerevanu (SSSR).
Poklon grafika za zgradu UN Ženeva (CH).
Učesnik bijenala svetske grafike „IBIZZA 76“ (ESP).
Fribourg (CH) „Utopija bez iluzije ili izgubljeni raj“
“Paradise perdu ou l'utopie sans illusion” 1991.

ANa Nešić

Rodena 29.05.1976. godine u Jagodini. Diplomirala 2007. na višoj školi Likovnih i primenjenih umetnosti u Beogradu, na odseku nastavnik likovne kulture, u klasi prof. Jelice Radovanović i prof. Danice Baste.

Kolektivne izložbe:

- Beograd, 2007. „XIV beogradska mini-art scena“ - galerija „Singidunum“
- Beograd, 2008. „XV beogradska mini-art scena“ - galerija „Singidunum“

Samostalne izložbe:

- Jagodina, 2008. „Galerija kulturnog centra Jagodine“

Tel: 062 87 82 140

“ODŠKRINITE MI MOLIM VAS, JOŠ
SAMO DELIĆ MASKE VAŠE,
MOMENAT JEDAN, POGLED JEDAN SAD,
U SEĆANJU BIĆE ČITAVA VEČNOST.
ZAVIRITE, POGLEDAJTE, PRIČAJTE,
OTMITE I BIĆU VAM STRAŠNO
ZAHVALAN NA TOME.”
FEMA

PRIJATELJI IZLOŽBE

Euro Fineks Broker A.D.
Beograd

BREAD&CO BREAD&Co
Beograd

Jorgić Broker - Beograd

www.FOTO MILAN.com

Steklorezačka radnja
RAKA - Jagodina

Advokat
Milutin Zlatojević
moj drug